

הגינני, פרוץ ומטופש — לא יגרום לילד נזק.

היצרן הממוצע, בארצות-הברית לפחות, רחוק מאוד מכך: אותה חקיקה חלקית הקיימת, גילה נאדר בדו"ח שלו, נשארת ברוב המקרים על הגייר בלבד, נוכח התנגדותם החזקה של היצרנים. כדוגמה קלאסית לזיוולת של היצרנים בבטיחות, הביא נאדר את השימוש בצבעים ה"מכילים עופרת לצביעת עצצועים ורהיטי ילדים. הילדים המלקקים או נוגסים תחי כות צבע כזה מורעלים עליידי העופרת. אולם איגוד יצרני הצצועים טען להגנתו את הטענה הספשית, שליקוק הצבע פירושו שימוש לרעה בצצוע, ושהצבע לא נועד לליקוק.

כדוגמה קיצונית יותר להתנהגות חסרת אחריות מצד היצרנים הביא נאדר חברה המציעה "200 נוסחאות מפוצצות" — והכוונה למפוצצות ממש: אחת הנוסחאות היתה — כיצד לייצר ניטרוליטרין בשיטה עצמית.

ניצול

מחפיר

אחת התוצאות של יוזמה מסחרית מעין זו אירעה בשנה שעברה, כאשר שני אחים בני 13 ו-14, שעסקו בהכנת מתכונים כאלו במרתף ביתם, גרמו להתי פוצצות: אחד מהם איבד את שתי זרועותיו, השני שלוש אצבעות ואת תווי פניו. ילדים רבים אחרים נהרגו, נכסיבות דומות של משחקים.

מכירת חומרים ונוסחאות כימיות, ב" עיקר באמצעות הדואר, לבני נוער, בשם קידום המדע כביכול, קבע האיגוד ה" אמריקאי למלחמה בשריפות, "מהווה ניצול מחפיר של שם המדע. אנשים אלה מנצלים את הסקרנות הטבעית ללימוד של מוח צעיר, אבל במקום ידע מעניקים לו מוח ונכות. אפילו התקפה חריפה זו לא זיעזעה את יצרני הצצועים לפעולה.

הממונה

סירב

האם שונה המצב בישראל? קשה ל" דעת. מבחינה רשמית, חסרים נתונים. בניגוד לארצות-הברית, אין משרד-הבריאות בארץ מטפל כלל בנושא, משום מה. ב" משרד-המסחר והתעשייה קיים תפקיד של ממונה על התקינה, שמחובתו לפקח ב" איו מידה מקפידים יצרנים על חקנים מחייבים — בכל הענפים. לא רק בענף הצצועים. אולם מידע זה אינו עומד כנראה לרשות הציבור: הממונה על ה" תקינה, אינג'ינר גלברט, סירב למסור לכתב העולם הזה פרטים על הנעשה ב" תחום העשיית הצצועים — גם לאחר שקיבל לכך אישור ממשרדו של דובר השר.

אל תשתקי —

התלונני

גם מבחינה ציבורית לא ברור המצב: "איננו מקבלים תלונות בנושא זה", גי" לה עווי ביתן מהממונה הישראלית לצרכנות גם שרה גל, מהארגון להגנת הצרכן ב" ועד-הפועל של ההסתדרות הכללית, גילתה שאין בידיה תלונות. אולם, הוסיפה, "ה" עובדה שאין תלונות איננה סימן שהכל בסדר."

זו גם דעתו של ראלף נאדר: "הורים רבים נוטים, מיד כשקורה משהו לילד, להאשים את עצמם או את הילד, קבע הוא בדו"ח. כמעט אף פעם לא עולה בדעתם שיתכן שהאשמה היא בייצור לא נכון של הצצוע — וחבל. רצוי שכל אב ואם יתחילו לחשוב על כך, וכשהם חושבים שהמקרה מזדיק זאת — ש" יתלוננו. תלונתם עשויה להציל חיים צע" רים."

גם תלונתך.

תחרות

הנסיך והנסיכה של ישראל 1970
בחסות ראש-עיריית רמת-גן ישראל פלד

ערן פרידמן

בן 3, רח' בנימין 3, בית-הכרם, ירושלים

חנה סגל

בצלאל יפה 4, תל-אביב

בוזא היקרי

בן 3, כפר הנוער מאיר, שפיה

יוסי זקל

בן 3½, שכונת גורדון 253, בית-שאן

(עבור תחרות הנסיך והנסיכה). מדי שבוע יפורסם במ" דור זה מיבחר התצלומים. תחרות זו פתוחה לכל ילד וילדה — החל מגיל שלוש עד גיל שש שנים בלבד.

גם לך יש צבר או צברית — לא פחות מקסימים. שילחי את תמונותיהם — בשחור-לבן — בציון השם, הכתובת והגיל אל מערכת "העולם הזה", ת.ד. 136 תל-אביב